

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Баринов В. А., Харченко В. Л. Стратегический менеджмент: Ученик / В. А. Баринов, В. Л. Марченко. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 237 с.*
 2. *Бланк И.А. Финансовая стратегия предприятия [Текст] / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2007. – 720с.*
 3. *Боумэн К. Основы стратегического менеджмента К. Боумэн / Пер. с англ. Под ред. Л.Г.Зайцева, М.И.Соколовой.- М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 2007.- 175 с.*
 4. *Мних О. Б. Економічна оцінка фінансової стійкості підприємства для бізнес-планування / О. Б. Мних // Соціально-економічні дослідження в перехідний період: Інвестиції і реструктуризація економіки регіону. – 2000. – №11. – С. 436-449.*
-

**Левицька Дарія Дмитрівна, студентка 4 курсу,
Фурса Тетяна Петрівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів**

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

В умовах зростаючої відкритості економіки України та її послідовної інтеграції у світове господарство забезпечення стабільності банківської системи є актуальним завданням у контексті забезпечення фінансової безпеки держави. Це зумовлено впливом зовнішнього середовища, яке на сьогодні характеризується елементами поглиблення фінансової кризи, та внутрішнього середовища, зокрема поглибленням конкуренції й консолідації банківського бізнесу. Тому проблема забезпечення фінансової безпеки банківської системи є досить актуальною, де головними елементами є фінансова стійкість банківських установ і стабільність банківської системи.

Фінансова безпека банківської системи є насамперед складовою фінансової безпеки держави, яка визначається більшістю вчених як такий стан фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської, бюджетної, податкової систем, що характеризується збалансованістю, стійкістю до негативних впливів, спроможністю забезпечити ефективне функціонування національної економічної системи та її зростання [4].

На думку О. І. Барановського, фінансова безпека – це ступінь захищеності фінансових інтересів на всіх рівнях фінансових відносин; рівень забезпеченості громадянина, домашнього господарства, верств населення, підприємства, організації, установи, регіону, галузі, сектора економіки, ринку, держави, суспільства, міждержавних утворень, світового співтовариства фінансовими ресурсами, достатніми для задоволення їх потреб і виконання наявних зобов'язань; стан фінансової, грошово-кредитної, валютної, банківської, бюджетної, податкової, розрахункової, інвестиційної, митно-тарифної та фондової систем, а також системи ціноутворення, який характеризується збалансованістю, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх негативних впливів, здатністю відвернути зовнішню фінансову експансію, забезпечити фінансову стійкість (стабільність), ефективне функціонування національної економічної системи й економічне зростання; якість фінансових інструментів і послуг, що запобігає негативному впливу можливих прорахунків і прямих зловживань на

фінансовий стан наявних і потенційних клієнтів, а також гарантує (у разі потреби) повернення вкладених коштів [1, с. 341].

Розглянемо також поняття «безпека банку». Більш системно воно наведено у роботі В. Гамзи та І. Ткачука: це сукупність зовнішніх і внутрішніх умов банківської діяльності, при яких потенційно небезпечні для банківської системи (окремого банку) дії або обставини попереджені, припинені або зведені до такого рівня, при якому не здатні нанести збиток установленому порядку банківської діяльності (функціонуванню банку, збереженню й відтворенню майна й інфраструктури банківської системи або окремого банку) і перешкодити досягненню банком уставних цілей [2, с. 203].

У даному визначенні забезпечення безпеки банку має здійснюватися на двох рівнях: рівні окремого банку на підставі реалізації заходів банківського менеджменту та на рівні банківської системи на підставі реалізації державних заходів, спрямованих на захищеність інтересів банку (банківської системи в цілому) від внутрішніх та зовнішніх загроз.

Зміни внутрішнього і зовнішнього середовища діяльності банківської системи зумовлюють появу різноманітних загроз, які, зазвичай, мають фінансово-економічний характер. Ці загрози виникають внаслідок недостатньої адаптації банківської системи до постійних змін умов ринку; загальної неплатоспроможності суб'єктів господарювання; зростання злочинності; споживчого менталітету громадян; недостатнього правового регулювання банківської діяльності або професійного рівня частини керівного складу і працівників банків [4, с. 170].

На думку Т. Болгар та С. Побережного [5, с. 73], ключовими характеристиками фінансової безпеки банку є: забезпечення рівноважного і стійкого фінансового стану банку; сприяння ефективній діяльності банку; дозволяти на ранніх стадіях визначити проблемні місця в діяльності банку; нейтралізувати кризи і запобігати банкрутствам.

В цілому, фінансовими орієнтирами забезпечення фінансової безпеки банку є підвищення прибутковості, ділової активності, ліквідності та стійкості, які водночас є індикаторами фінансової безпеки. Так, діяльність, спрямована на досягнення фінансових орієнтирів, передбачає визначення ключових показників фінансової діяльності банку та розроблення методології досягнення оптимальних значень визначених показників з позиції забезпечення його фінансової безпеки через інструментарій аналізу, планування, прогнозування та контролю тощо.

Стійкий фінансовий стан і рівень фінансової безпеки банку, насамперед, залежать від розробленої системи управління його фінансовими ресурсами. Таким чином, фінансово-економічними чинниками, які впливають на фінансову безпеку банку, на наш погляд, є: дотримання встановлених економічних нормативів банківської діяльності, рівень рентабельності, рівень ліквідності, спроможність виконувати власні зобов'язання, рівень дохідності та прибутковості, інвестиційна політика та інвестиційна активність банку.

Послідовність комплексного забезпечення фінансової безпеки комерційного банку відтворена у вигляді алгоритму, який дасть змогу оцінити

організаційно-економічну ефективність розробленої системи забезпечення фінансової безпеки банку [6].

Отже, процес забезпечення фінансової безпеки банківської системи вимагає здійснення інформаційно-аналітичної роботи, результати якої є необхідною умовою для впровадження моніторингу, оцінки рівня та аналізу факторів, що впливають на рівень його фінансової безпеки. Функціонування системи інформаційно-аналітичного забезпечення є обов'язковим для правильної та оперативної оцінки рівня фінансової безпеки банку, прогнозування можливих внутрішніх та зовнішніх загроз, дотримання достатності фінансових ресурсів для своєчасного виконання зобов'язань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Барановський О.І. *Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення)* / О.І. Барановський. – К. : Київ. нац. торг.-економ. ун-т, 2004. – 759 с.
2. Гамза В. А. *Безопасность банковской деятельности : учебник* / В. А. Гамза, И.Б. Ткачук. – М. : Маркет ДС, 2006. – 424 с.
3. Костюченко О. Є. *Забезпечення фінансової безпеки банківської системи як складова фінансової безпеки держави* / О. Є. Костюченко, В. І. Паталах // *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки.* – 2014. – Вип. 7(5). – С. 24-27
4. *Побережний С. М. Фінансова безпека банківської діяльності: навч. посібн.* / С.М. Побережний, О. Л. Пластун, Т. М. Болгар – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. – 112 с.
5. *Барилюк М. Функціонування системи забезпечення фінансової безпеки комерційного банку [Електронний ресурс]* / М. Барилюк. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/22765/1/Барилюк%20М..pdf>

Николайшин Дмитро Романович, магістрант 1 курсу,
Кундеус Олександр Михайлович, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку у виробничій сфері

ТРАНСАКЦІЙНІ ВИТРАТИ ПІДПРИЄМСТВА

Трансакційні витрати можна розглядати як показник економічного прогресу суспільства та переходу його на більш високі рівні розвитку, як тенденцію до утворення постіндустріальних структур і переходу до інформаційної цивілізації, що дозволяє з мінімальними витратами постачати товар споживачу й максимально задовольняти зростаючий попит у суспільстві.

М. Алексеев зазначав, трансакція – це торгова угода, яка супроводжується трансакційними витратами, тобто витратами на пошук покупця і/або продавця, проведенням переговорів про предмет угоди, оплатою послуг консультантів та ін. [1].

У сучасній економічній літературі розуміння трансакційних витрат варіює від вузьких визначень до широких. Визначене Р. Коузом поняття трансакційних витрат набуло більш широкого змісту. Ним стали позначатися будь-які види витрат, що супроводжують взаємодію економічних агентів незалежно від того, де вона протікає – на ринку або всередині організацій,